

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619200613
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619200613.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa H. A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Lučenec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, t.č. bytom u tety P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX, XXX XX C., štátnej občianky SR, dieťa rodičov T. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Lučenec, štátnej občianky SR a nebohého A. O., nar. XX.XX.XXXX, zomrelého dňa XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu tety P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX, XXX XX C., štátnej občianky SR na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením zveruje maloleté dieťa H. A. O., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti tety P. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. XXX, XXX XX C., štátnej občianky SR.

II. Matka maloletého dieťaťa T. O., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n á prispievať na výživu maloletého H. A. O., nar. XX.XX.XXXX mesačným výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia; takto určené výživné je splatné vždy do 25. dňa každého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 05.02.2019 doručila navrhovateľka P. T., ktorá je tetou maloletého H. A. O., nar. XX.XX.XXXX tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok a žiadala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že maloletý sa už viac ako jeden mesiac nachádza v jej starostlivosti, poskytuje mu bývanie, ošatenie, hygienu a stravu. Majú spolu vytvorený dobrý vzťah, maloletý ju poslúcha a rešpektuje. Týmto chce zabrániť tomu, aby maloletý nemusel ísť do ústavu. Maloletý H. A. so svojou matkou nemá vytvorený dobrý vzťah, otec maloletého A. O. je nebohý.

3. Navrhovateľka býva v rodinnom dome, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Žije v spoločnej domácnosti spolu so svojimi dvoma maloletými deťmi, pričom tieto majú vytvorený dobrý vzťah s maloletým H. A.. Maloletý nemá žiadnu inú osobu, ktorá by prejavila záujem poskytovať mu starostlivosť, mala zato, aby súd neodkladným opatrením zveril maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Okresný súd Lučenec neodkladným opatrením č.k. 7P/5/2019-8 zo dňa 28.01.2019 dočasne odňal ostatných súrodencov maloletého a to Ž.Y. O., nar. XX.XX.XXXX, X. O., nar. XX.XX.XXXX, W. O., nar. XX.XX.XXXX a W. O., nar. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky T. O., nar. XX.XX.XXXX a nariadil im pobyt v Centre pre deti a rodiny Trnava, so sídlom Trnava 90, 962 34 Trnava po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Toto rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

5. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa stanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

15. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,

c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,

e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiadá. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

20. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

21. V zmysle § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti

a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. V zmysle § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

23. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. V prípade nariadenia neodkladných opatrení vo veci starostlivosti o maloleté deti je predovšetkým potrebné osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči deťom, a to s ohľadom na záujem maloletých detí.

24. Súd z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 7P/5/2019 zistil, že maloletý H. A. O., nar. XX.XX.XXXX sa zdržiaval v domácnosti svojej sestry U. O., nar. XX.XX.XXXX v Obci Š.. U maloletého úrad zisťoval možnosť jeho zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti sestre, prípadne inému rodinnému príslušníkovi. Matka maloletého uviedla, že jej dospelé deti nemajú vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletých súrodencov, nakoľko bývajú v domácnosti svojich partnerov a už majú vytvorené vlastné rodiny.

25. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 04.02.2019 súd zistil, že navrhovateľka P.H. T. býva v rodinnom dome v Obci Š., ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Jej rodinný dom pozostáva z dvoch obytných miestností, kuchyne, kúpeľne s WC a chodby. Navrhovateľka je evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, poberá opatrovateľský príspevok vo výške 369,- eur mesačne, vdovský dôchodok vo výške 188,- eur mesačne. Náklady na domácnosť predstavujú poplatok za elektrinu vo výške 33,- eur, drevo vo výške 300,- eur ročne. Voda v domácnosti je zabezpečená zo studne. Ďalšie náklady predstavujú poplatky za obedy v školskej jedálni pre maloleté dieťa vo výške 18,- eur mesačne. V spoločnej domácnosti s navrhovateľkou bývajú aj jej maloleté deti a to dcéra G. T., nar. XX.XX.XXXX a syn S. T., nar. XX.XX.XXXX.

26. Súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a na základe výsledkov vykonaného dokazovania, vychádzajúc najmä zo záverov správy kolízneho opatrovníka neodkladným opatrením zveril maloletého H. A. O., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky - tety P. T., nar. XX.XX.XXXX. Súd mal na zreteli tú skutočnosť, že matka maloletého nemá vytvorené vhodné bytové, výchovné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, pričom za daných okolností je ohrozený fyzický, psychický a sociálny vývin maloletého dieťaťa. Matka maloletého nekontaktuje a neprejavuje o neho záujem. Otec maloletého je nebohý.

27. V súlade s § 81 ods. 1 Zákona o rodine súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého mesačným výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom právoplatnosti tohto uznesenia; takto určené výživné je splatné vždy do 25. dňa každého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, nakoľko matka maloletého je bez zamestnania, v súčasnosti je bezdomovkyňou Mesta Lučenec.

28. O trovách konania súd rozhodol na základe § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 234 ods. 1 a ods. 2 CSP súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.